

A KÚRIA

mint fellebbezési bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Gf.VI.30.309/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperesek:

felperes és társai

A felperesek képviselője: Szabó-Nagy Ügyvédi Iroda cím1 I-MDCLIV. rendűért

Az I. rendű alperes: alperes1

Az I. rendű alperes képviselője: dr. E. V. kamarai jogtanácsos

A II. rendű alperes: alperes2

A II. rendű alperes képviselője: dr. Z. G. L. kamarai jogtanácsos [cím2)]

A III. rendű alperes: alperes3

A III. rendű alperes képviselője: Balsai Ügyvédi Iroda cím3

A per tárgya: felelősség megállapítása

A fellebbezést benyújtó fél: felperesek

A fellebbezéssel támadott határozatot hozó bíróság neve és a határozatának száma:

Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.20.608/2021/12. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria az ítéltábla végzését helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperesek együttesen 15.000 (tizenötezer) forint szükségtelenül megfizetett fellebbezési illeték visszatérítését kérhetik az adóhatóságtól.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék 33.P.24.739/2017/203. és a 33.P.24.739/2017/208. számú részítéletei ellen benyújtott fellebbezések alapján indult másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla a 9.Pf.20.608/2021/10/II. számú részítéletével a felperesek megállapítási keresetei közül a Magyar Nemzeti Bank 2015. december 3-án közzétett H-PJ-I-B-427/2015. számú határozatával kapcsolatos és a 2014. november 20-án kelt H-KE-III-690/2014. számú határozatának visszavonásával összefüggő megállapítási keresetek tárgyában a pert megszüntette, és az elsőfokú bíróság részítéleteit ebben a részében hatályon kívül helyezte; ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság részítéleteit a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az rPp. 239. §-a, 78. § (1) bekezdése, 51. § c) pontja és 82. § (2) bekezdése alkalmazásával a MDVII. rendű felperest az I. és II. rendű alperesek részére személyenként 70.000 forint, a III. rendű alperesnek 70.000 forint + áfa másodfokú perköltség, a többi felperest pedig az I. és II. rendű alperesnek külön-külön 5.000 forint, a III. rendű alperesnek pedig 5.000 forint + áfa

másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. Rögzítette egyben, hogy részítélete ellen fellebbezésnek nincs helye.

[2] A másodfokú részítélet ellen a felperesek az ítéletábrán fellebbezést terjesztettek elő, amelyben a jogerős részítélet másodfokú perköltségre vonatkozó rendelkezését kérték megváltoztatni, elsődlegesen úgy, hogy az MDVII. rendű felperesen kívüli felperesek másodfokú perköltségben marasztalását a Kúria mellőzze, és kötelezze az alpereseket a másodfokú eljárásban felmerült perköltségeik viselésére. Másodlagos fellebbezési kérelmük az alperesek részére megállapított másodfokú perköltség leszállítására irányult aszerint, hogy a felperesek egymás között egyenlő arányban fizessenek meg az I. rendű alperesnek 210.000 forint, a II. rendű alperesnek 70.000 forint, míg a III. rendű alperesnek 25.000 forint + áfa perköltséget.

A fellebbezéssel támadott határozat

[3] A Fővárosi Ítéletábra a felperesek fellebbezését hivatalból elutasította.

[4] Végzésének indokolásában rögzítette, az rPp. 233. § (1) bekezdéséből, (3) bekezdés b) pontjából és 233/A. §-ából következően nincs helye fellebbezésnek a másodfokú fellebbezési eljárásban hozott részítélet semmilyen rendelkezésével szemben. Mivel a felperesek fellebbezéssel nem támadható részítélet ellen éltek fellebbezéssel, azt a Fővárosi Ítéletábra az rPp. 237. §-a alapján hivatalból elutasította.

Fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem

[5] A felperesek fellebbezésükben elsődlegesen az ítéletábra végzésének hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság utasítását kérték új határozat hozatalára. Másodlagosan a végzés megváltoztatásával a részítélet elleni fellebbezésük érdemi elbírálását kérték.

[6] Arra hivatkoztak, hogy az ítéletábra végzése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe, 28. cikkébe, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 6. cikk 1. pontjába, 13. cikkébe, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkébe ütközően jogszabálysértő, a jogorvoslathoz való jog sérelme miatt. Állították, hogy a másodfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésével szemben kizárt rendes perorvoslattal a megjelölt alapjog sérül. Hangsúlyozták, hogy a másodfokú bíróság a perköltségről kirívóan magas összegben, szankciós jelleggel döntött.

[7] Az I. rendű alperes a fellebbezésre tett észrevételében a fellebbezés elutasítását, illetve az ítéletábra végzésének helybenhagyását kérte. Egyetértett az ítéletábra végzésének indokaival. Kérte az rPp. 237. §-ának alkalmazásával a felperesekkel szemben pénzbírság kiszabását.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[8] A Kúria a fellebbezést az rPp. 233/A. §-a alapján bírálta el, és azt nem találta alaposnak.

[9] Leszögezi, hogy jelen fellebbviteli eljárásban – tárgyánál fogva – egyedül az ítéletábra 9.Pf.20.608/2021/12. számú végzése, a felperesek e végzéssel hivatalból elutasított fellebbezése volt vizsgálható aszerint, hogy kérelmük szerint megengedett volt-e a rendes perorvoslat a másodfokú bíróság korábban meghozott, a Fővárosi Törvényszék érdemi döntését felülbíráló részítéletével szemben.

[10] A fellebbezés az elsőfokú bíróság határozatával szemben intézményesített perorvoslat [rPp. 233. § (1) bekezdés]. Ezen felül az rPp. 233/A. §-a értelmében fellebbezéssel támadható az a másodfokú eljárásban hozott végzés is, amellyel szemben az elsőfokú eljárás szabályai szerint fellebbezésnek lenne helye, továbbá a másodfokú eljárásban hozott, a fellebbezést hivatalból elutasító végzés.

[11] A felperesek a 2022. április 26-i fellebbezésükkel az ügyben eljáró ítéletábra másodfokú felülbírálati jogkörében – az elsőfokú bíróság részítéleteivel szemben benyújtott fellebbezések elbírálásával – hozott határozatát támadták a megjelölt részében. Az rPp. hivatkozott rendelkezései értelmében azonban nem támadható fellebbezéssel a másodfokú bíróságnak a fél – jelen ügyben a felperesek – korábbi fellebbezését érdemben elbíráló határozata, a másodfokú perkoltségre vonatkozó részében sem.

[12] Az ítéletábra ezért helytálló következtetéssel rendelkezett a másodfokú eljárásban meghozott részítélettel szemben kizárt fellebbezés elutasításáról [rPp. 237. §].

[13] A fellebbezés hivatkozására tekintettel rámutat egyben a Kúria, hogy az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte már a bírósághoz fordulás jogát és a jogorvoslathoz jogot, és állást foglalt egyben a perorvoslati rendszer adott eleméről.

[14] Vizsgálta a jogorvoslathoz való jog jelentéstartalmát: a jogorvoslat érdemi határozat ellen más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belül magasabb fórumhoz fordulás lehetősége [5/1992. (I. 30.) AB határozat]. A jogorvoslati funkció feltételezi a jogorvoslati jognak az érintett személy részéről alanyi jog alapján történő gyakorlását [9/1992. (I. 30.) AB határozat], miből következően nem lehet alkotmányos jogorvoslati jogról beszélni, ha a jogorvoslat gyakorlása nem alanyi jog alapján áll fenn. A jogorvoslat alkotmányjogi megítélésére ható tényezők között arról is állást foglalt az Alkotmánybíróság, hogy milyen határozat ellen érvényesíthető jogorvoslat az, ami biztosított: e tekintetben a határozat érdemi, ügydöntő jellegét vette alapul [22/1995. (III. 31.) AB határozat].

[15] Annak elismerése mellett, hogy a jogorvoslati rendszer kialakítása jogalkotói feladat, megállapította határozatában az Alkotmánybíróság már azt is, hogy a jogorvoslathoz való jog

követelményét az egyfokú fellebbezési rendszer is kielégíti. A törvényhozó – mérlegelésén múlóan – ezen túlmenő jogorvoslati lehetőséget is adhat [9/1992. (I. 30.) AB határozat]. A felülvizsgálat, mint rendkívüli perorvoslat biztosításának lehetősége és ennek feltételei – az egyéb alkotmányos követelmények teljesülése mellett – a jogalkotó mérlegelésén múlik [42/2004. (XI. 9.) AB határozat].

[16] Mivel korábban a felülvizsgálat – rendkívüli perorvoslat jellege ellenére – valójában, gyakoriságát tekintve rendes perorvoslatként funkcionált, a jogalkotó az Alkotmánybíróság előzőekben részletezett állásfoglalásai figyelembevételével módosította 2012. szeptember 1-jével az rPp. 271. § (1) bekezdésének c) pontját a 2012. évi CXVII. törvénnyel, és zárta ki a felülvizsgálatot a jogerős határozatnak csupán a perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen.

[17] Mindebből következően sem a rendes perorvoslati struktúrából, sem abból, hogy a fellebbezéssel nem támadható másodfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése önmagában, az rPp. hatálya alatt – nemcsak rendes, de – rendkívüli perorvoslattal sem támadható, nem következik alapjogi sérelem. Nem jár a jogorvoslathoz való jog sérelmével, hogy a másodfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezése kizárólag felülvizsgálati eljárásban, de ott is csak az ügy érdemét, a per főtárgyát érintő felülvizsgálati kérelem velejárójaként vizsgálható felül.

[18] A felperesek előzékkel ellentétes érvelése – a másodfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésével szemben indokolt fellebbezési joggal kapcsolatban – nem csak a polgári perek rendes perorvoslati rendjével állt ellentétben, de gyakorlatilag a felülvizsgálati szabályok – meg nem engedett – áttörését is célozta.

[19] Rögzíti végül a Kúria, hogy a felperesek fellebbezése új jogkérdést is felvetett, ezért nem esett az rPp. 237. § második mondata hatálya alá. Az I. rendű alperes indítványával szemben így nem volt helye a felperesekkel szemben pénzbírság kiszabásának.

[20] A kifejtettek értelmében a Kúria az ítéltábla végzését az rPp. 259. §-a folytán alkalmazandó rPp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Záró rész

[21] Jelen másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja szerint illetékmentes volt, ezért a felperesek a jogi képviselőjük útján elektronikusan együttesen megfizetett 15.000 forint fellebbezési eljárási illeték visszatérítését kérhetik az adóhatóságtól. A Kúria erről az adóhatóságot határozata egy példánya megküldésével a fellebbezéssel támadott határozatot hozó ítéltábla útján értesíti [Itv. 80.§ (1) bekezdés i) pont, 81. § (2) bekezdés, 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet].

[22] A Kúria a fellebbezést az rPp. 257. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. november 22.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr.
Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül: